

**Návrh
na vyhlášení zvláště chráněného území**

**ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 4 vyhlášky č. 64/2011 Sb.**

**Přírodní rezervace
Havraní ostrov**

Název zvláště chráněného území: Havraní ostrov.

Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území: přírodní rezervace – dále jen “PR” (ve smyslu § 33 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění – dále jen “zákon”).

Předměty ochrany a jejich popis:

Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Předmětem ochrany je fragment lužního lesa na labském ostrově s druhově bohatými společenstvy saproxylických organismů, především druhů brouků: *Cerophytum elateroides*, lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*), kovařík *Crepidophorus mutilatus*, kovařík rezavý (*Elater ferrugineus*) a krasec *Anthaxia senicula*.

Popis předmětů ochrany:

A. Ekosystémy

Název ekosystému	Podíl plochy v ZCHÚ (%)	Popis ekosystému
L2.3 – Tvrdé luhy nížinných řek (91F0 Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>) a jilmem habrolistým (<i>Ulmus minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>) podél velkých řek (<i>Ulmion minoris</i>))	50 %	Biotop má na lokalitě podobu neudržovaných pralesovitých porostů s významným zastoupením velmi starých stromů a velkým zastoupením zlomů, torz a ležícího mrtvého dřeva. Druhy typické pro tvrdé luhy nížin zde zastupují jilmy a jasny, duby chybí, značný podíl zde mají stromy měkkých luhů (topoly, vrby). Významné zastoupení mají nepůvodní jírovce, které jsou ale významné pro saproxylické organismy. Biotop je do značné míry ovlivněn invazí trnovníku akátu a místy i pajasanu žláznatého.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
<i>Cerophytum elateroides</i> (Coleoptera)	Početná populace	CR/-	Dutiny starých živých stromů, především jírovců a javorů.
lesák rumělkový <i>Cucujus cinnaberinus</i>	Početná populace	VU/SO	Vyvíjí se pod kůrou odumírajících stromů, především topolů. Na lokalitě se pravděpodobně vyskytuje poměrně nově.
kovařík <i>Crepidophorus mutilatus</i>	Skrytě žijící druh, nalezení 4 jedinci	CR/-	Vyhledává dutiny dosud žijících listnatých stromů. Během vývoje jsou larvy velmi náročné na mikroklimatické podmínky, především na vlhkost. Málo mobilní druh vázaný na porosty s dlouhou kontinuitou. Jeden z nejvýznamnějších druhů saproxylických brouků na lokalitě.
kovařík rezavý <i>Elater ferrugineus</i>	Početná populace	VU/SO	Trouchnivé dutiny starých stojících stromů, saproxylofágní druh považovaný za pralesní relik.
krasce <i>Anthaxia senicula</i>	Nalezení byli dva jedinci.	CR/-	Velmi vzácný druh vázaný na jilmy. Dlouhodobě je znám z Moravy, Havraní ostrov je jednou z prvních zjištěných lokalit v dolním Polabí

Poznámka: Stupně ohrožení jsou udávány podle platných Červených seznamů: bezobratlí – Hejda et al. 2017: CR – Kriticky ohrožený druh, VU – Zranitelný druh, za lomítkem kategorie dle Vyhlášky č. 395/1992 Sb.: SO – Silně ohrožený.

Cíl ochrany:

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L2.3 – Tvrdé luhy nížinných řek (91F0 Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>) a jilmem habrolistým (<i>Ulmus minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>) podél velkých řek (<i>Ulmion minoris</i>))	Zachování pralesovitého porostu s velkým zastoupením stromů mohutných dimenzí a zásobou odumírajícího a mrtvého dřeva.	Přítomnost lesa s rozmanitým a přirozeným druhovým složením. Vysoké zastoupení mrtvého dřeva v různých stádiích rozkladu v podobě torz, zlomů a ležících i padlých stromů. Velký počet stromů s dutinami.

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
<i>Cerophytum elateroides</i> (Coleoptera) lesák rumělkový <i>Cucujus cinnaberinus</i> kovařík <i>Crepidophorus mutilatus</i> kovařík rezavý <i>Elater ferrugineus</i> krasec <i>Anthaxia senicula</i>	Zachování vhodných podmínek pro výskyt jednotlivých druhů.	Pravidelný výskyt jednotlivých druhů ověřovaný alespoň 1 x 10 let.

Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních rezervací jsou stanoveny v § 34 odst. (1) zákona:

Na celém území přírodních rezervací je zakázáno

- hospodařit na pozemcích způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystému anebo nevratně poškodovat půdní povrch,
- používat biocidy,
- povolovat nebo provádět stavby, měnit druh nebo způsob využití pozemků, měnit způsob užívání staveb a vymezovat zastavitelné plochy obcí,
- povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů,
- sbírat či odchytávat rostliny a živočichy, kromě výkonu práva myslivosti a rybářství či sběru lesních plodů,
- měnit dochované přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany přírodní rezervace.

Návrh bližších ochranných podmínek:

V souladu s ustanovením § 34 odst. (1) a (2) zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PR bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) měnit vodní režim, provádět terénní úpravy, narušovat půdní povrch strojní mechanizací,
- b) kácet dřeviny, odklízet spadlou dřevní hmotu či mrtvé dřevo, kromě činností spojených se správou toku a ošetřování dřevin nebezpečných až havarijních z hlediska ohrožení života a zdraví osob;
- c) zřizovat skládky, a to i přechodné, jakýchkoliv materiálů,
- d) zřizovat myslivecká zařízení, přikrmovat nebo vnadit zvěř.

Vymezení ochranného pásma:

K zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy je v souladu s § 37 odst. 1 zákona navrhováno vyhlásit ochranné pásmo na jihozápadní straně ostrova.

Územně správní zařazení území:

Přírodní rezervace i ochranné pásmo:

kraj:	Ústecký
okres:	Litoměřice
obec s rozšířenou působností:	Lovosice
obec s pověřeným obecním úřadem:	Lovosice
obec:	Lovosice
katastrální území:	Lovosice

Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem PR:

Přírodní rezervace:

Katastrální území: 687707, Lovosice

2957/1, 2957/2, 2957/3, 2957/4, 2957/5, 2959, 2960/1 – část, 2961 - část

Ochranné pásmo přírodní rezervace:

Katastrální území: 687707, Lovosice

2958, 2960/1 - část, 2957/6, 2956, 2961 -část

Předpokládaná výměra zvláště chráněného území:

Výměra navrhovaného zvláště chráněného území činí 19,65 ha. Výměra navrhovaného ochranného pásma zvláště chráněného území činí 1,44 ha. Výměry byly stanoveny změřením v GIS.

Odůvodnění návrhu:

Havraní ostrov je izolovaný labský ostrov s fragmentem tvrdého luhu, který je součástí evropsky významné lokality Porta Bohemica (CZ0424141). V minulosti probíhala v centrální části ostrova těžba šterkopísků. Po jejím ukončení byla pískovna zavodněna a v současnosti se zde nachází vodní plocha o rozloze cca 6 ha. Lokalita je součástí honitby (honitba Humberk – 4205110004), a zatopená pískovna a břehy Havraního ostrova jsou součástí rybářského revíru 441 024 - Labe 8. pro obtížnou přístupnost zde myslivost neprobíhá a rybářské využití je zde málo intenzivní.

Vzhledem k izolovanosti ostrova je nemožné v porostech lesnický hospodařit. Dlouhodobá absence hospodaření umožnila rozvoj pralesovitěho porostu s velkým zastoupením stromů mohutných dimenzí a zásobou odumírajícího a mrtvého dřeva v podobě torz, zlomů a ležících i padlých stromů. Stanoviště poskytuje životní podmínky pro široké spektrum saproxylofágních organismů. Na příkladu nejlépe prozkoumané skupiny – brouků – je zřejmé, že se jedná o jednu z nejvýznamnějších lokalit svého druhu na dolních tocích Ohře a Labe s mimořádným zastoupením reliktních a ochránářsky významných druhů.

Kategorie zvláště chráněného území a jeho bližší ochranné podmínky jsou navrženy tak, aby v mezích stanovené územní ochrany spolehlivě garantovaly udržení přírodě blízkého lesa v celém rozsahu jeho přirozeného vývojového cyklu, tj. včetně kontinuálního a udržitelného zastoupení růstového stádia rozpadu. Jeho územní vymezení respektuje břehy ostrova a hranice pozemků. V terénu je tato hranice dobře zřetelná dle přírodních markantů a komunikací.

Předmětem ochrany navrhovaného zvláště chráněného území jsou biotopy tvrdého nížinného luhu a úzký výběr saproxylofágních druhů brouků reprezentující zdejší velmi bohaté společenstvo této ekologické skupiny vázané na prostředí lužního lesa. Opakované průzkumy na Havraním ostrově potvrdily již 763 druhů brouků a cílem zřízení přírodní rezervace je tuto bohatou biodiverzitu zachovat. Z celkového počtu je 121 druhů uvedeno v Červeném seznamu ohrožených druhů, z toho 11 druhů je uvedeno v nejvyšší kategorii kriticky ohrožený (CR) a 27 druhů v kategorii ohrožený (EN). Z těchto druhů jsou jako předměty ochrany vyzdvihnuty druhy: *Cerophytum elateroides*, lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*), kovařík *Crepidophorus mutilatus*, kovařík rezavý (*Elater ferrugineus*) a krasec *Anthaxia senicula*. Zachování společenstva saproxylofágních organismů je závislé na dobré kvalitě porostů a dostatečné nabídce různých typů odumírajícího a mrtvého dřeva. Klíčovým zájmem ochrany území tak je zajistit vhodnou péči o les a porosty vznikající na bývalém bezlesí eliminací invazních dřevin a následnou/souběžnou bezzásahovostí druhově přirozených lesních porostů. Výhledově mohou být vhodným opatřením citlivé zásahy do lesních porostů ve snaze o zvýšení prostorové a strukturální diverzity porostů (především mladších a nově vznikajících), uvolnění některých jedinců z porostů za účelem zvýšení slunečního osvětlení apod.

Bližší ochranné podmínky PR jsou navrženy v souladu s ustanovením § 33 odst. 1 a 2 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PR a hypoteticky mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

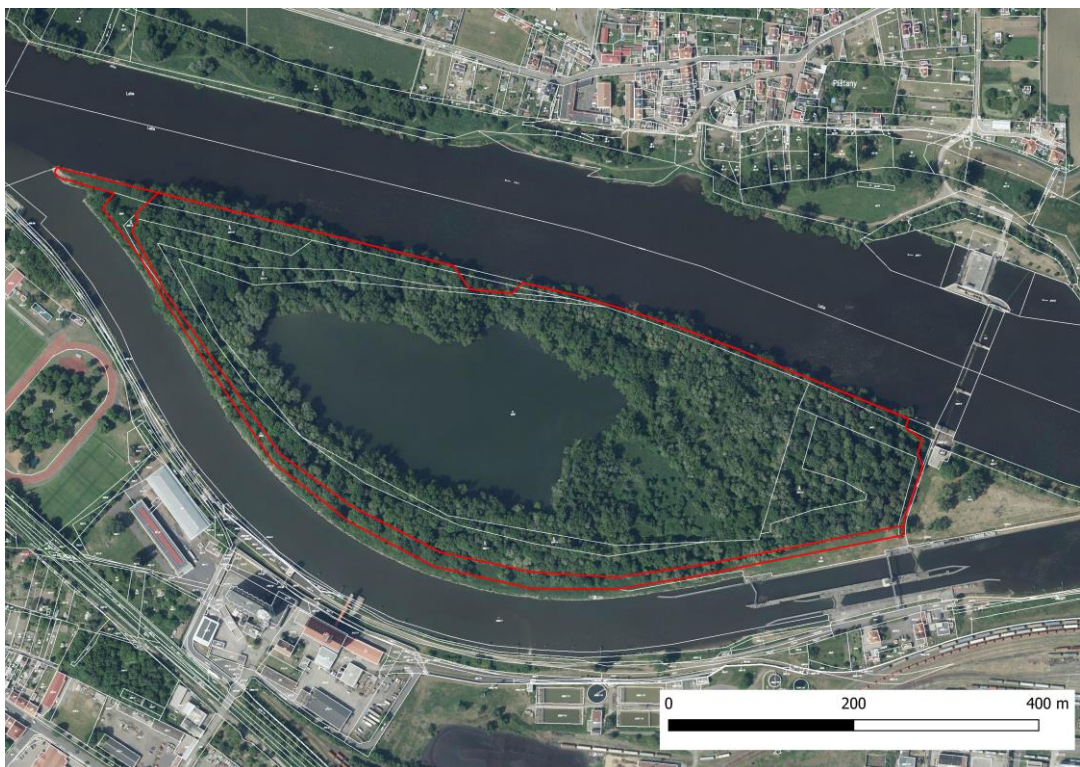
Přílohy:

1. Orientační mapa PR Havraní ostrov
2. Katastrální mapa se zákresem Havraní ostrov
3. Informace o parcelách

Příloha č.1:

Příloha č. 2:

Příloha č. 3:**Parcelní vymezení PR:****PR:**

Katastrální území: 687707, Lovosice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2957/1		lesní pozemek		39121	39121
2957/2		lesní pozemek		3596	3596
2957/3		lesní pozemek		5212	5212
2957/4		lesní pozemek		3987	3987
2957/5		lesní pozemek		6541	6541
2959		trvalý travní porost		128337	128337
2960/1-část		ostatní plocha	neplošná půda	11303	6150
2961-část		ostatní plocha	manipulační plocha	4470	4128
Celkem					138 615

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 687707, Lovosice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2956		trvalý travní porost		11697	11697
2957/6		lesní pozemek		444	444
2958		ostatní plocha	ostatní komunikace	1077	1077
2960/1-část		ostatní plocha	neplošná půda	11303	1254
2961-část		ostatní plocha	manipulační plocha	4470	49
Celkem					14 521